

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita	
Fakulta	Lékařská
Obor řízení	Lékařská farmakologie
Uchazeč	PharmDr. Jana Rudá, Ph.D.
Pracoviště uchazeče	Farmakologický ústav LF MU
Habilitační práce (název)	<i>Drogová závislost jako komorbidita psychiatrických onemocnění v animálních modelech</i>
Oponent	Prof. MUDr. Romana Šlamberová, Ph.D.
Pracoviště oponenta	Univerzita Karlova, 3. lékařská fakulta, Ústav normální, patologické a klinické fyziologie

Text posudku

Předložená habilitační práce PharmDr. Jany Rudé, Ph.D. je psaná kvalitní angličtinou. Jedná se o obsáhlý spis tvořený souborem kopií 8 původních vědeckých publikací *in extenso* s kvalitním impact factorem (některé 3,802; 4,159; 5,641). Publikace jsou vsazeny přímo do textu, což z této habilitační práce činí celistvé dílo. Kromě toho autorka v příloze dokládá dalších 6 publikací souvisejících s tématem habilitační práce.

Hlavním cílem habilitační práce je objasnit vztah mezi drogovou závislostí a jejími psychiatrickými komorbiditami za použití animálního modelu. Dr. Rudá se již mnoho let věnuje modelu deprese pomocí oboustranné olfaktorické bulbektomie a dosáhla již v tomto směru řadu publikačních úspěchů a stala se uznávanou a citovanou autorkou. Některé její publikace mají citovanost 21, 15, resp. 14. Vlastní práce je rozdělena do 3 základních kapitol: první se zabývá komorbiditou deprese-závislost, druhá komorbiditou schizofrenie-závislost a třetí pohlavními rozdíly v drogové závislosti.

Celý habilitační spis má 263 stran. Z toho však jen 183 stran je vlastní práce a následují přílohy v podobě publikací. Práce je tradičně členěna na Úvod, Cíle, Metodiku, Výsledky, Diskusi a Závěr. Za závěrem pak následuje i výhled do budoucna. Vlastní úvod je velice stručný (jen 2 strany), ale vzhledem k tomu, že se habilitační práce skládá z 8 publikací, která každá má svůj úvod, dá se to akceptovat. Další části úvodu jsou pak obsaženy v jednotlivých kapitolách. V první kapitole autorka si stanovila 5 základních cílů, které ve své práci specifikuje; jde o stanoven, validizaci a rozšíření modelu deprese a bipolární poruchy u laboratorního potkana. V druhé kapitole pak 2 cíle modelu schizofrenie a komorbidity s metamfetaminem, resp. alkoholem. Ve třetí kapitole si autorka stanovuje 3 cíle v rámci určení pohlavních rozdílů a vlivu estrogenu. K jednotlivých cílům pak dokládá konkrétní publikační výstupy. Celková diskuse je psaná na 8 stranách a Závěr a výhled do budoucna na 2 stranách. Stručnost diskuse se dá opět omluvit doloženými publikacemi. Autorka pro svou habilitační práci použila celkem 190 citací jak starších (původních), tak nejnovějších a to jak zahraničních, tak i tuzemských autorů.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

K předložené habilitační práci mám následující dotazy:

- 1) Jaký účinek má ovlivnění čichových schopností bilaterální olfaktorické bulbektomie na chování zvířete; tedy, do jaké míry jde o depresivní chování a do jaké míry jen o ovlivnění čichu?
- 2) Autorka se soustředila především na ovlivnění neurotransmiterových systémů a hladin neurotransmitterů ve skořápce nucleus accumbens. Existují studie, které by se zabývaly i dalšími strukturami mesolimbického systému odměny, jakými je např. zadní striatum?
- 3) Testování samic v animálním modelu je vždy složité vzhledem k estrálnímu cyklu samic, který je pouze 4-5 denní. Jednotlivé laboratoře volí buď metodu stanovování fáze estrálního cyklu, či metodu ovarektomie s náhradou hormonů. Zde byla zvolena druhá možnost. Chci se zeptat, proč zvolila autorka raději metodu ovarektomie a zda kromě estrogenu neuvažovala i o aplikaci progesteronu.

Závěr

Habilitační práce PharmDr. Jany Rudé, Ph.D. „Drug addiction as a comorbidity of psychiatric disorders in animal models“ *splňuje* požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Lékařská farmakologie.

V Praze dne 8. června 2017